

Voorman schilder
Alfred van
Nuil bezig met
gevelschilderwerk

RIJKSMONUMENTALE STAYOKAY IN GORSSEL HEEFT BIJZONDER VERLEDEN

Onderhoudsbeurt voor uniek Noors jachthuis

Soms komen er als schilder markante gebouwen op je pad. Neem het rijksmonumentale jachthuis 'De Kleine Haar' in het buitengebied van Gorssel. Dit donkergebeitste onderkomen is in 1912 gebouwd in Noorse stijl en geconstrueerd in houten stapelbouw. Het jachthuis herbergt tegenwoordig een Stayokay-vestiging. De Hemink Groep uit Holten zette het exterieur van dit unieke hostel opnieuw in de verf.

• DOOR BROER FEENSTRA

Midden in de natuur nabij Gorssel, een dorp gelegen tussen de historische Hanzesteden Deventer en Zutphen, springt een stijlvol houten jachthuis in het oog. Het is de thuisbasis van Stayokay Gorssel. Verder bevinden zich op het terrein een groepsaccommodatie en een aantal duurzaam gebouwde 'wikkelhuisjes', gemaakt van recyclebaar karton. Het 'De Kleine Haar' geheten jachthuis, gebouwd in Noorse stijl (zie kader, red.), valt vooral ook op door karakteristieke details zoals de kozijnen, hekwerken en rijk uitgevoerde veranda's. De houten gevels tellen twee bouwlagen en worden afgedekt door een samengesteld zadeldak met geglazuurde kruispannen. In de voorbije weken kreeg de buitenschil - van voornamelijk oud grenenhout - een grondige

onderhoudsbeurt van de Hemink Groep.

De oorsprong van eigenaar Stayokay ligt in 1929, toen de Nederlandse Jeugdherbergcentrale (NJHC) werd opgericht. In 2003 vond de naamsverandering in Stayokay plaats. De organisatie zelf noemt haar vestigingen sindsdien geen jeugdherbergen meer, maar 'hostels'. Dat zijn er momenteel twintig. "We voeren regelmatig onderhoudswerk uit voor Stayokay. Zo hebben we bijvoorbeeld in 2019 hier in het hostel in Gorssel het interieur opgefrist met schilder- en behangwerk. In hetzelfde jaar werd door ons ook hun hostel in Apeldoorn van buiten geschilderd", vertelt projectleider Gerben Stegeman van de Hemink Groep. "Vorig jaar hebben we de wikkelhuisjes in Gorssel, Apeldoorn en Dordrecht van binnen

en buiten geschilderd en nu mochten we dan het exterieur van het jachthuis in de verf zetten. Een prachtige onderhoudsklus!"

Detaileringen

Voorman schilder Alfred van Nuil voerde het zeven weken durende onderhoudsproject, samen met twee collega's, uit. "Je ervaart tijdens het werk dat het een oud gebouw is. Vooral de detaileringen vroegen extra aandacht", zegt hij. "Zoals fragiele raampjes met hoekijzers die op de verbindingen zijn gemonteerd. Daar is de kans op houtrot groot. En op een bepaalde plek van het gebouw lagen de dakpannen niet goed, zodat een boeideel en draagbalk telkens nat werden en daardoor begonnen te rotten. We hebben dat houtwerk gerepareerd door middel van

deelvervanging met oregon pine en daarnaast de dakpannen aangeheeld. Ook in diverse onderdorpels en kozijnen werd door ons houtrot aangetroffen en gesaneerd. Een glas-in-loodraam dat was beschadigd door inlekken, hebben we door een specialist laten restaureren.”

Stegeman zegt: “In dit rijksmonument zit nog steeds enkelglas. Daardoor gaat binnenin het pand veel warmte verloren en dat is zonde. Eigenlijk zou er isolerend Fineo vacuümglas moeten worden geplaatst, maar dan krijg je een verdubbeling van het glasgewicht van 4 naar 8 mm en dat kunnen die oude ramen helaas niet houden.” De laatste onderhoudsbeurt die de buitenschil van het jachthuis onderging, was zo’n zeven jaar geleden. “Vooral de delen die het meest in de zon staan, waren aan een opfrisbeurt toe”, stelt Van Nuil. “Wat voor verf er op de houten gevelbekleding zat? Een teervervanger van het merk Tenco”, antwoordt Stegeman. “Opdrachtgever Stayokay heeft voor ons project Van Wijhe Verf een verftechnisch advies laten maken.”

Verfysteem

De schilders brachten op de kozijnen en deuren LBH SDT Ultra Hoogglanslak van Wijzonol aan: een hoogglanzende aflak met een lange buitenduurzaamheid, op basis van gesiliconiseerde alkydhars. Dat gebeurde in de sprekende kleuren 9340 Karmijnrood en de groene Sikkenskleur L6.59.23. “In het verftechnische advies stond specifiek omschreven dat we uit de hand moesten besnijden. Dus niet afplakken, omdat je dan een te strakke look krijgt en dat past niet bij een rijksmonument”, vertelt Van Nuil. Op de houten gevels kwam het halfglanzende 1-pot-systeem Wijzonol Aqua Systeemverf in de kleur Gitzwart (RAL 9005). Hiervoor gebruikten ze een grove vachttroller.

Bereikbaarheid

Alle werkzaamheden op hoogte werden met een hoogwerker uitgevoerd. “De bereikbaarheid van sommige geveldelen was hier best wel lastig door de aanwezigheid van schuine daken”, zegt Van Nuil. “We schilderden in de zomerperiode, toen het erg druk was in het hostel. Daar moesten we dan ook rekening mee houden bij de planning. Om acht uur ’s ochtends bij gasten aan de ramen staan te schuren of frezen, was uiteraard ‘not done’. Dat planden we dan later op de dag in. Verder moesten we zo nu en dan een hoekje afzetten, waar we aan het schilderen waren. Gelukkig hebben zich geen incidenten voorgedaan”, zegt Stegeman. De schilders zetten ook nog een houten bijgebouw van het hostel in de verf. Zo staat Stayokay Gorssel er nu weer piekfijn bij. “Het exterieur kan weer zeven jaar vooruit, al is een tussenbeurt van de veranda na twee jaar wellicht raadzaam, omdat het volop door het weer wordt belast”, besluit Stegeman. •

Alle werkzaamheden op hoogte werden met een hoogwerker uitgevoerd

Van Nuil: “Je ervaart tijdens het werk dat het een oud gebouw is. Vooral de detailleringen vroegen extra aandacht.”

In het verftechnische advies stond specifiek omschreven dat de schilders uit de hand moesten besnijden

CADEAU VAN DE NOORSE KONING

Jachthuis ‘De Kleine Haar’ heeft een bijzondere geschiedenis. In 1912 kreeg prins Hendrik, echtgenoot van koningin Wilhelmina en een groot jachtliefhebber, dit pand namelijk cadeau van de Noorse koning en hij liet het bouwen op landgoed Frieswijk in Averlo (Ov.). De opperhoutvester van het Koninklijk Huis, Gulian Tutein Nolthenius (1860-1930), werd de eigenaar en bewoner hiervan. In 1927 vond de afbraak en daaropvolgende herbouw van het jachthuis plaats in het gehucht Kring van Dorth nabij Gorssel (Gld.), waar Tutein Nolthenius een stuk grond bezat. Zijn zoon Hendrik verkocht het jachthuis in 1933 aan de stichting Jeugdherberg Deventer, die er een jeugdherberg in begon. Na de Duitse Kristallnacht (in de nacht van 9 op 10 november 1938) kreeg de jeugdherberg tijdelijk een nieuwe functie als opvangplek voor Joodse kinderen, die vluchtten uit Duitsland. Na de Tweede Wereldoorlog kreeg het jachthuis weer haar functie van jeugdherberg. In 1982 restaureerden Finse vaklui het pand, dat sinds 2003 onderdeel is van Stayokay.